

Vårt ansvar

Från ord till handling
Så arbetar KPA Pension med etiska placeringar

KPA
PENSION

Innehåll

Från ord till handling	3
Våra etiska placeringar	4
Det går att ta ansvar	5

Våra etiska placeringskriterier

Miljö	6
Mänskliga rättigheter	8
Korruption	10
Vapen	12
Tobak	14
Alkohol	16
Spelverksamhet	18

Så arbetar KPA Pension med etik	20
Samhällsengagemang	24
KPA Pensions miljöarbete	26
Kontaktuppgifter	27

Från ord till handling

För cirka tiotusen miljoner år sedan skedde en expansion av materia som ur tomma intet skulle skapa universum. Av alla löst flygande ämnen och partiklar skapades något unikt.

Vår jord.

Värme från solen gav förutsättningar till liv.

Så småningom särskiljde sig en art som höjde sig över mängden bland jordens alla varelser. Med en större hjärna och en förmåga att övervinna utmaningar blev människan jordens ledande art.

Människans kreativitet och förmåga till problemlösning skapade mycket gott, men även en hel del ont. När vår uppfinningsrikedom lett oss in på stora framsteg inom tekniken började utarmningen av de resurser vi har på jorden. Följden har blivit att vi skapat nya ämnen i vår atmosfär och börjat ändra vårt klimat. Vädrets makter har förändrats, djurarter har utplånats och vapen har dödat miljontals människor. Vi har skapat ämnen och företeelser som orsakar beroende och ohälsa.

Vi har missbrukat vår planet.

Människan blev den ledande varelsen på jorden genom att övervinna hinder.

Nu står vi inför den största utmaningen någonsin.

Vår överlevnad.

Det är detta som ligger till grund för KPA Pensions verksamhet. Vi tog ett unikt beslut 1998 om att aktivt bidra till en hållbar framtid. Vi utmanar alla andra företag och människor att ta sitt ansvar. I denna skrift berättar vi mer om varför vi tar vårt ansvar för vår jords utveckling, och vad vi gör för att framtiden ska bli bättre.

Våra etiska placeringsregler

Påverkande regler

Inom dessa områden vill vi påverka företagen att ta ansvar för människa och miljö:

MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER

Vi placerar dina pengar i företag där mänskliga rättigheter respekteras. Genom att föra en dialog med företagen, påverkar vi dem att ta ett större ansvar för frågor som rör mänskliga rättigheter.

MILJÖ

Vi placerar dina pensionspengar i företag som aktivt arbetar med att minska sin negativa påverkan på miljön. Vi tar en aktiv roll i utvecklingen av grönare energi genom att endast investera i ett fåtal noggrant utvalda energibolag som arbetar för att utveckla hållbar energi. Vi var dessutom det första finansiella företaget i Europa som blev miljöcertifierat enligt ISO 14001.

KORRUPTION

Vi vill påverka företagen vi investerar i att förhindra korruption i sina affärsrelationer. Korruption är ett stort problem i många länder då konkurrensen sätts ur spel, tillväxten hämmas och den sociala utvecklingen bromsas.

Uteslutande regler

Inom dessa områden investerar vi inte alls:

VAPEN

Vi investerar inte i verksamhet som skadar människa och miljö. Ett sådant område är vapen. Vapen har vi definierat som produkter med ändamålet att döda, stympa eller ödelägga och som säljs till militära ändamål.

TOBAK

Vi investerar inte i företag som producerar tobaksprodukter. Med produktion av tobak avser vi ägande av tobaksplantager samt produktion av cigaretter, cigarrer, piptobak, snus, tuggtobak och andra tobaksprodukter.

ALKOHOL

Vi investerar inte i företag som producerar alkohol. Med alkoholhaltiga drycker menas drycker som har en högre alkoholhalt än 2,25 volymprocent.

SPEL

Vi investerar inte i företag som sysslar med kommersiell spelverksamhet. Med kommersiell spelverksamhet avser vi kasinon, vadslagning och spelklubbar.

Det går att ta ansvar

Vad gör dina pensionspengar just nu?

Vi har alla ett ansvar för att förändra jordens utveckling. Varje individ, varje företag och varje land kan göra skillnad. Makten att förändra är också större än vad många av oss tror, framför allt i pensionsvärlden. Pensionssystemen har förändrats i takt med människans välfärd. Vi lever längre och vi vill också leva gott som pensionärer vilket lett till ökat eget sparande. I början av 2000-talet bestod en tredjedel av jordens samlade börsvärde av pensionskapital.

I den värld vi lever i är pengar makt. Och makt ger möjlighet att påverka.

KPA Pension gör skillnad genom att placera våra sparares pengar i företag som bidrar till en hållbar framtid.

Kortfattat innebär det att vi i vår verksamhet inte enbart utgår från ett företagsekonomiskt perspektiv utan utvidgar detta till ett bredare synsätt som innebär ett helhetsansvar för ekonomi, människa och miljö. Idag och för kommande generationer.

För att åstadkomma detta har vi skapat riktlinjer för hur kapitalet vi förvaltar får investeras. Företagen vi investerar i ska ta ett större ansvar

för människa och miljö och arbeta mot korruption. Verksamheter som skadar människor utesluter vi helt. Därför investerar vi inte i företag inom vapen, tobak, alkohol eller kommersiell spelverksamhet.

Beslutet att placera pengarna etiskt 1998 fattades med stark förankring hos våra kunder och ägare. Regelbundna kundundersökningar visar att vi har ett fortsatt stort stöd. I vår senaste undersökning 2007 tycker 9 av 10 anställda inom kommun och landsting att det är viktigt att pensionsbolag arbetar för mänskliga rättigheter och en bättre miljö.

Med över en miljon kunder kan vi göra mycket för att påverka vår framtid. Men makten att förändra finns till stor del hos individen. I det nya pensionssystemet får varje yrkesarbetare bestämma över hur miljonbelopp ska placeras. Grovt räknat innebär det att Sveriges befolkning bestämmer var 9 000 miljarder kronor i pensionspengar placeras.

Vad gör dina pensionspengar just nu?

Miljö

Teorin har blivit verklighet

1824 skapade den franske vetenskapsmannen Joseph Fourniér en teori kring hur atmosfären kunde förändras på grund av människan. Fourniérs slutsats var att jordens temperatur skulle öka. Hans upptäckt är grunden till det vi idag kallar för växthuseffekten.

Nästan 200 år senare har vi själva sett hur Fourniérs teori blivit verklighet och vilken inverkan vi människor har på vår planet. Jordens temperatur har stigit och atmosfärens struktur har förändrats. Glaciärer har smält bort. Naturkatastrofer är vanligare och uttorkade landområden orsakar död och fattigdom. Djur- och växtliv är hotade av utrotning eller har redan utrotats.

Den globala uppvärmningen är inte teoretisk längre. Det är först nu vi blivit medvetna om allvaret i klimatförändringarna.

För KPA Pension var miljön tidigt en prioriterad fråga. Vi blev det första miljöcertifierade finansiella bolaget i Europa 1998 och gjorde en inre resa för att minska vår påverkan på miljön. Idag bidrar KPA Pension till att minska jordens koldioxidhalt. Samma krav som vi stäl-

ler på de företag vi investerar i ställer vi på oss själva. Det är att leva som vi lär.

KPA Pension investerar i företagsgrupper som aktivt arbetar med att reducera sin negativa påverkan på miljön. Det innebär att företaget ska ha definierat de viktigaste målen för sitt miljöarbete samt strategier, medel och organisation för att uppnå dessa mål. Företaget ska också ha en åtgärdslista för att kontinuerligt minska sin miljöpåverkan.

Energisektorn påverkar jordens miljö negativt men utesluts inte helt från KPA Pensions placeringar. En del energibolag bedriver framstående forskning och utveckling när det gäller förnybar energiproduktion. Därför investerar KPA Pension i ett antal noga utvalda energibolag som arbetar för ett mer hållbart samhälle.

Källa: UNEP (United Nations Environment Programme)

FAKTA

- Jordens temperatur beräknas öka minst 2 till 4,5 grader detta århundrade. Med smältande polarisar riskerar havsytan att stiga och lägga stora landområden under vatten
- Var tredje djurart riskerar att försvinna under de närmaste 40 åren. Hälften av jordens alla arter kan vara helt utdöda vid 2000-talets slut

Källa: UNEP, IUCN

Mänskliga rättigheter

Alla har rätt till en barndom

Inget är så fundamentalt viktigt för människan som rättigheter. Det är rätten att ha en annan hudfärg eller sexuell läggning. Det är rätten att få uppleva en barndom, att organisera sig och att fritt få uttrycka åsikter.

Mänskliga rättigheter tar vi för givet i Sverige. I resten av världen får miljontals människor inte uppleva samma frihet som vi gör. Det finns idag 246 miljoner barn som varje dag går till jobbet istället för skolan. Hundratusentals barn rekryteras som barnsoldater. I flera av jordens länder riskerar du döden om du är öppet homosexuell eller har åsikter som avviker från regimens.

KPA Pension ska genom sina placeringar aktivt påverka företag i relevanta branscher, länder och regioner att systematiskt arbeta med grundläggande arbetsrättsliga frågor för de anställda.

Med mänskliga rättigheter fokuserar vi främst på hur det ser ut innanför företagens portar, det vill säga vilka arbetsförhållanden som råder. Vi utgår från ILOs (International Labour Organization) konventioner, FN:s allmänna deklaration om de mänskliga rättigheterna och deras barnkonvention samt OECD:s (Organisation for Economic Co-operation and Development) etiska riktlinjer för multinationella företag. Frågorna rör bland annat hälsa, säkerhet, jämställdhet, barnarbete och kollektiv förhandlingsrätt.

Källa: FN Global Compact

FAKTA

- I 103 länder lever människor med begränsad frihet. De saknar rätten att uttrycka åsikter, fria förhållanden och jämställd behandling
- I världen finns idag 300 000 barnsoldater som lär sig döda istället för att leka
- 40 procent av jordens befolkning lever på mindre än två dollar per dag

Källa: Freedom house, FN, UNICEF

Korruption

Pengar under bordet är inte harmlöst

Korruption är en gammal företeelse hos människan. Mutor, utpressning, nepotism och förskingring av pengar har dessvärre varit en del av vår existens. Korruption diskuterades ändå inte i etksammanhang under en lång tid. Det har varit svårt att mäta vidden av korruption och vilka konsekvenser det har fått. Informationssamhället har utvecklat verktyg som gör det lättare att spåra effekterna.

Pengar hamnar i fel händer, myndigheter blundar för överträdelser mot mänskliga rättigheter och att konkurrensen för lokala handlare sätts ur spel är direkta följder av korruption. Undersökningar visar att korruption är vanligast i tredje världen och att den allvarligt hämmar

tillväxten och därmed den sociala utvecklingen för befolkningen.

Idag beräknas enbart mutor motsvara ofantliga 1 000 miljarder dollar på årlig basis.

Genom att ha en tydlig placeringsregel kring korruption vill KPA Pension aktivt påverka företaget att systematiskt förebygga alla former av mutor och bestickning i sina affärsrelationer. Vi påverkar företagen att förebygga korruption genom att se till att de har en strategi och handlingsplan mot mutor och bestickning.

Källa: Världsbanken

FAKTA

- 25 procent av Afrikas inkomster försvinner genom korruption
- 50 miljarder dollar som härrör från korruption sätts årligen in i västerländska banker
- 500 miljarder oskattade dollar försvinner årligen från utvecklingsländer genom korruption

Källa: Världsbanken, Raymond Baker

2GS228

VAD GÖR DINA
PENSIONSPENGAR
JUST NU?

From CIA
574
77 AK
LOADED
MAY BE
UNSAFE
AG-111

OPERATIONAL
1953

8

Vapen

Mänsklig kreativitet när den är som sämst

Teknikens revolution har gjort att vapenindustrin förvandlats. De krigsredskap som fanns i början av 1900-talet var förödande men långtifrån lika sofistikerade och destruktiva som de vapen vi ser idag.

Avancerade missiler, flyg, stridsvagnar, handeldvapen och bomber gör att fler människor än någonsin kan dödas på ett kort ögonblick.

Människans kreativitet har visat upp sin sämsta sida.

I majoriteten av fallen är det oskyldiga civila som drabbas. Ett så litet vapen som personminor dödar eller lemlästar över 20 000 människor årligen, många av dem är barn. Miljontals människor har dött i väpnade konflikter sedan andra världskriget, ofta till följd av att vapen sålts till diktaturer. Flödet av kapital till vapenindustrin i världen är gigantiskt och ökar varje år.

2006 investerades över* 1 158 miljarder dollar i vapen. Det är pengar som med råge hade kunnat möjliggöra skolgång för världens alla barn.

KPA Pension utesluter vapenindustrin helt i investeringarna. Med vapen avses produkter som tillverkas med ändamålet att döda, stympa eller ödelägga och användas av militär. I kategorin ingår även produkter som används som plattform för vapen och militära strategiska produkter. Med plattform syftar vi på skepp, flygplan eller andra fordon där vapen brukas och i strategiska produkter avser vi elektronik för exempelvis minor eller elledningssystem.

** Siffrorna för de militära stormakterna Kina och Ryssland är inte kända.*

Källa: Stockholm International Peace Research Institute (Sipri), FN

FAKTA

- Det finns över 10 000 kärnvapen i världen
- 100 miljoner minor finns utplacerade. De har lång livslängd. I flera av världens länder dör civila dagligen, långt efter att kriget slutat
- Kostnaden för att tillverka en mina är så liten som 15 kronor. Att röja bort en mina kostar mellan 3000 till 10 000 kronor
- 98 procent av alla människor som dör av klusterbomber är civila

Källa: FN, Sipri

Tobak

Planetens största mördare

När tobaken gjorde sitt kommersiella intåg i västvärlden på 1600-talet ansågs det vara en fin företeelse. Under 1900-talet var det en del av vardagen. Folk rökte öppet på jobbet, i bilen, i hemmet och idrottsstjärnor, till och med läkare, rekommenderade olika cigarettmärken utan att någon höjde på ögonbrynen.

Tiderna förändras. Under förra seklet dog 100 miljoner människor till följd av rökning. Experter förutspår att ännu fler människor kommer att dö på grund av tobakskonsumtion detta århundrade. Det kan tyckas märkligt med tanke på vilken attitydförändring som skett mot rökning i Sverige och andra i-länder. Men tobaksbolagen har bytt fokus. Framtidens konsumenter ser de i världens utvecklingsländer. 80 procent av världens en miljard rökare bor i fattiga utvecklingsländer och siffran ökar.

Tobaken utgör också en fara för passiva rökare. En cigarett innehåller i genomsnitt 4000 olika kemikalier som har en kraftig påverkan på de 700 miljoner barn som lever med rökare. Förutom att orsaka miljontals människors död årligen belastar även tobaken samhällen ekonomiskt genom ett ökande ohälsotal.

KPA Pension tar inte ställning mot tobaksbrukare. Däremot mot de bolag där någon andel av omsättningen kommer från produktion av tobak eller tobaksprodukter.

Med produktion av tobak eller tobaksprodukter avser vi ägande av tobaksplantager samt produktion av cigaretter, cigarrer, piptobak, snus, tuggtobak och andra tobaksprodukter.

Källa: World Health Organization (WHO)

FAKTA

- 200 000 människor dör årligen på grund av att de utsätts för rökning på sin arbetsplats
- Tobak är den direkta dödsorsaken för hälften av alla rökare
- Var sjätte sekund dör en människa på grund av tobak
- Över tio procent av alla dödsfall i världen orsakas av rökning.

Källa: WHO

Alkohol

Ett glas för mycket påverkar fler än du tror

Trots att alkoholdrycker använts av människan i tusentals år är det först på senare tid vi sett hur dessa påverkar vårt samhälle. Alkohol dödar årligen 1,8 miljoner människor i världen och är en av de största bidragande orsakerna till förkortad livslängd. Men alkoholens inverkan sträcker sig förbi hälsan för brukaren. Antalet som dör till följd av exempelvis rattfylla eller de sociala problem som uppstår genom alkoholmissbruk är nästan omöjligt att mäta. Likt tobaken har användandet ökat på senare år. I synnerhet i utvecklingsländer där verksamma bolag ser nya potentiella marknader.

KPA Pension anser att det är en stor skillnad att måttligt bruka alkohol till missbruk. Ett glas vin till en måltid har inga kända negativa hälsoeffekter och är en naturlig del i många sociala sammanhang.

Däremot har alkohol en stor påverkan på människors hälsa när bruket övergår till missbruk. Och bolagen som marknadsför drycker gör sål- lan något för att förhindra detta.

KPA Pension investerar därför inte i företags- grupper där någon andel av omsättningen kommer från produktion av alkoholhaltiga drycker. Med detta menar vi drycker som har en högre alkoholhalt än 2,25 volymprocent. Med produktion av alkoholhaltiga drycker avser vi bryggandet av öl, destillation av sprit, produktion av cider och vin, och att blanda och tappa alkoholhaltiga drycker.

Källa: World health organization (WHO)

FAKTA

- Mellan 20-30 procent av världens cancerfall hör från alkoholmissbruk
- Om Sverige skulle släppa sitt monopol på alkoholförsäljningen fritt skulle det leda till nästan 1 600 fler dödsfall, 14 200 fler misshandelsfall och närmare 16 miljoner fler sjukskrivningsdagar årligen
- Antalet unga män i åldern 15-24 år som behöver sjukhusvård på grund av alkohol har tredubblats på 20 år. Bland kvinnor är ökningen det femdubbla

Källa: WHO, Folkhälsoinstitutet, socialstyrelsen

Spelverksamhet

Jag kan sluta. Jag lovar.

Världen över har spelindustrin exploderat på grund av internet. Det är idag lättare än någonsin att spela med pengar och utbudet av spelformer har aldrig varit större. Nya spelbolag dyker upp årligen och marknadsföringen är stenhård i jakten på nya konsumenter. Globalt har detta fått effekter. Spelindustrin har ökat sin omsättning varje år sedan slutet av 1990-talet. Spelmissbruket har ökat och har spridit sig ned hos yngre människor. Antalet tonåringar som klassas som spelberoende har aldrig varit högre.

Det finns ingen enkel definition på vad som klassas som spelberoende. Men enkelt uttryckt är det när lusten att spela tar över det sunda förnuftet och allvarliga konsekvenser följer. Spelberoende påverkar hälsan negativt och leder ofta till ångest och depression.

Förutom de effekter spelmissbruk har på den egna hälsan påverkar det även parter i andra hand såsom familj och vänner. Spelberoende är också vanligast i låginkomsthushåll där de ekonomiska förlusterna vid spel är extra kännbara.

KPA Pension tar ställning mot en industri som globalt sett tar för lite ansvar för de människor som blir spelberoende. Därför investerar vi inte i företag där någon andel av omsättningen kommer från kommersiell spelverksamhet. Med kommersiell spelverksamhet avser vi kasinon och spelklubbar. Vi inräknar passagerarfartyg, hotell och restauranger samt tillverkning och återförsäljning av automater med spel eller underhållning med vinstmöjligheter.

Källa: Spelberoendes riksförbund, NCRG (National Center for Responsible Gambling), slutaspela.nu

FAKTA

- I Sverige finns 125 000 människor som är mer eller mindre spelberoende.
- Spelberoende ger många liknande symptom som alkohol- och narkotikaberoende
- Totalt spelar vi för 36 miljarder kronor i Sverige. Genomsnittssvensken spelar för 500-600 kr/år. Storspelaren för 200 000 kr/år.

Källa: Spelberoendes riksförbund, slutaspela.nu

Att arbeta etiskt

Så jobbar KPA Pension på djupet

Etiska placeringar innebär att vi tar ett aktivt och ansvarsfullt ansvar för våra kunders pensionspengar. Ansvaret är inte alltid enkelt. Världens företag har mer komplexa strukturer än tidigare. Ett företag kan verka samstämma med våra etiska placeringar men kan i sin tur ha dotterbolag eller ägarandelar i andra verksamheter som bryter mot vår etik.

Gränsdragningar kan vara svåra att göra. Hur gör vi exempelvis när ett ekonomiskt framgångsrikt företag som tar ansvar för människa och miljö samtidigt har en liten investering i vapen? För de placerare som enbart jobbar med kravlösa investeringar finns det ingen problematik. Hos oss blir det en stor fråga.

För att säkerställa att KPA Pensions etiska placeringskriterier efterföljs krävs ett arbete i många dimensioner. KPA Pension arbetar aktivt med CSR, Corporate Social responsibility, dvs företagens samhällsansvar. CSR genomsyrar hela vår verksamhet. Detta sker genom noggrann etikanalys och att KPA Pension bearbetar företagen vi investerar i genom bolagsstyrning.

Regelbunden utvärdering.

Förutom egna etikanalytiker samarbetar KPA Pension med Sveriges ledande leverantörer av etisk granskning. Vi gör kontinuerliga utvärderingar av befintliga innehav och hur potentiella placeringar förhåller sig till våra placeringskriterier.

Detta görs genom djupgående screeningprocesser där varje investering betygssätts. Bedömningar görs kontinuerligt men mer djupgående utvärderingar sker två gånger per år.

Om ett företag inte längre godkänns enligt KPA Pensions etiska regler, trots aktiv påverkan, säljs innehavet. Beslut om försäljning utifrån våra påverkande kriterier fattas i bolagsstyrningskommittén.

Aktiv påverkan syftar på KPA Pensions kriterier för mänskliga rättigheter, korruption och att företagen aktivt ska reducera sin negativa miljöpåverkan. Där försöker vi alltid att påverka de bolag som berörs innan vi säljer innehavet. Däremot utesluts vapen, tobak, alkohol och spelverksamhet direkt.

Personliga besök

Det finns inga genvägar till att lyckas med etiska placeringar. Innehav kan inte säljas så fort ett lågt miljöbetyg noteras. Den granskning våra etikanalytiker gör ger inte alltid hela bilden. En

del i KPA Pensions arbete sker därför genom personlig kontakt. Vi jobbar direkt mot de företag vi investerar i. Förutom att aktivt påverka företag som får låga betyg ger det oss en inblick i och ovärderlig kunskap om vilka situationer som rör våra etiska placeringar.

Den personliga kontakten sker genom regelbundna besök ute hos företag i Sverige och har varit en framgångsfaktor. Vi för en dialog med företagen och hjälper dem även utifrån vår egen erfarenhet i frågor som rör miljö och mänskliga rättigheter.

En stor del av innehaven i KPA Pensions portfölj finns också i utländska bolag. Vi tar därför en aktiv roll genom att besöka större utländska företag. Under de senaste åren har vi främst valt ut företag som är verksamma i utvecklingsländer. Detta ger en värdefull insyn i hur tillverkning och produktion genomförs under svåra omständigheter och vad som krävs för en förbättring.

Bolagsstyrning

Aktiv påverkan leder till rätt spår

Bolagsstyrning

Den externa bolagsstyrningens betydelse för institutionella placerare har under de senaste åren fått ett allt större fokus. Det är inte så konstigt. Ägarbilderna hos de börsnoterade bolagen har förändrats under de senaste årtiondena. Institutionella placerare som KPA Pension har med en större ägarandel fått och tagit möjligheten att påverka. Detta brukar kallas ägarstyrning eller bolagsstyrning.

Enkelt uttryckt innebär det att KPA Pension engagerar sig genom sitt ägaransvar i olika företag. Detta görs genom avdelningen för extern bolagsstyrning som för en dialog med företagen i frågor som rör miljö, arbetsförhållanden och korruption, men även jämställdhet och ersättningsstrukturer som bonusprogram.

Oftast lyssnar bolagen på oss men i ett fåtal fall har företag inte ändrat det beteende vi kritiserat. Det kan handla om barnarbete eller

miljöförstöring. Då tas frågan upp i bolagsstyrningskommittén som beslutar om KPA Pension ska fortsätta att försöka påverka bolaget eller sälja innehavet.

Våra etiska placeringskriterier utgör grunden för de beslut vi tar, men hänsyn tas även till att säkerställa att våra kunder får en långsiktigt trygg och bra avkastning.

Vi vill placera kapital i moderna företag, i framtidsföretag som är bäst i sin bransch. God kvinnorepresentation, målmedvetet miljöarbete, hänsyn tagen till de mänskliga rättigheterna är parametrar som väger tungt i vår placeringsfilosofi.

Vi tror att en aktiv bolagsstyrning skapar både trygg avkastning och bidrar till ett långsiktigt hållbart samhälle.

FAKTA

- Bolagsstyrning fick sitt genombrott i USA på 1980-talet när det framgick att chefer i stora börsnoterade bolag inte agerade i sina ägares intressen
- En tredjedel av jordens samlade börskapital består av pensionspengar
- Försäkringsbolagen har tillgångar motsvarande 60 procent av Stockholmsbörsen

Källa: Watson Wyatt Global investment Review 2001, ECGI Index

Samhällsengagemang

Frågorna som ligger KPA Pension nära hjärtat

Engagemang i samhället är naturligt och viktigt för många företag. Tack vare stöd från näringslivet kan ideella organisationer och föreningar leva och frodas. I KPA Pension har samhällsengagemang fått en allt större betydelse. Många av de verksamheter och projekt vi stödjer speglar våra etiska placeringskriterier.

När KPA Pension tar initiativ till att stödja olika verksamheter och projekt görs det utifrån våra värderingar. Vi engagerar oss därför endast inom områden som ligger oss och våra kunder varmt om hjärtat. Vissa projekt och föreningar stödjer vi med pengar och engagemang. Andra organisationer stödjer vi genom att ansluta oss till dem. Det innebär att vi strävar efter att följa de riktlinjer och värderingar som dessa organisa-

tioner har när vi placerar våra kunders pengar.

Några av de samarbeten och organisationer vi stödjer är:

VI-skogen: Ett trädplanteringsprojekt som vill skapa ett grönt bälte runt Victoriasjön i Afrika. KPA Pension har sedan 1998 planterat över 30 000 träd i Afrika. Vi har som mål att plantera 2000 träd årligen. Förutom minskade koldioxidutsläpp har VI-skogen stor betydelse för lokalbefolkningen. 20 planterade träd försörjer en familj på årsbasis.

Röda korset: Världens äldsta och största hjälporganisation. Röda korset bedriver inte bara stora internationella insatser. En stor del av deras arbete handlar om att stödja ensamma människor.

KPA Pension både sponsrar och samarbetar i olika frågor med Röda Korset.

FN: Vi följer FN-konventionerna i våra placeringar och stödjer även flera organisationer i FN. Vi samarbetar dock även i sponsringsprojekt. Minröjningsarbetet som FN utför världen över är ett av våra viktigaste engagemang där vi sponsrar minröjning i Kambodja.

FN Global Compact: Global Compact är ett initiativ från FN ställt mot världens företag. De företag som anslutit sig förbinder sig att följa tio principer om mänskliga rättigheter, arbetsvillkor, korruption och att arbeta för en bättre miljö. Inriktningen stämmer väl överens med KPA Pensions samhällsansvar.

UNEP: UNEP är ett organ som samordnat FN:s miljöarbete sedan 1972. KPA Pension är med i UNEP:s finansprogram som strävar efter att all ekonomisk utveckling måste vara

förenlig med social välfärd och sund miljö.

SIS: SIS och dess medlemmar utarbetar standarder inom flera områden. På senare år har SIS varit ledande i att sätta tydliga regler för företag kring miljö. Den mest kända är ISO 14000 som rör miljöledning. KPA Pension stödjer och deltar i framtagandet av nästa standard som rör socialt ansvarstagande, ISO 26 000.

Transparency International Sverige:

Transparency International är en internationell ideell organisation som syftar till att motverka korruption. KPA Pension är sedan juni 2006 corporate members i Transparency International Sverige för att på så sätt stödja verksamheten och utvecklingen av principer mot korruption.

Amnesty: Vi stödjer Amnesty i deras arbete kring mänskliga rättigheter och har gjort det genom både sponsring och djupare samarbeten under åren.

KPA Pensions miljöarbete

Aktivt miljöarbete under 10 år

KPA Pension ställer hårda krav i våra etiska placeringar. I kapitlet miljö talar vi om att samma krav som vi ställer på de företag vi investerar i ställer vi på oss själva. Vi är stolta över att kunna säga att vi lever som vi lär.

KPA Pensions miljöarbete har varit en integrerad del av vår verksamhet sedan 1998. Då miljöcertifierades vi enligt ISO 14001 som det första finansiella företaget i Europa och satte upp mål för vårt miljöarbete.

Vi ville visa att det går att göra något åt exempelvis global uppvärmning. Över tio år har gått sedan vi ändrade vår inriktning. Våra resultat visar att det går att göra en skillnad:

- i KPA Pensions miljöledningssystem är det interna huvudmålet att vi ska vara koldioxidneutralt. Detta uppnådde vi 2003, det vill säga att vi kompenserade lika mycket som vi faktiskt släppte ut
- 2007 motsvarade vår koldioxidreduktion 553 ton medan utsläppen låg på 225 ton
- vi har minskat våra koldioxidutsläpp med 35 procent. Samtidigt har vi ökat antalet anställda med 36 procent.

I KPA Pensions koldioxidutsläpp räknar vi med fjärrvärme, tjänsteresor och vår personals resor till och från arbetet*.

Så reducerar vi våra koldioxidutsläpp:

- vi hushåller med resurser och övergår successivt till förnybara naturresurser
- vi har tydliga regler för tjänsteresor, exempelvis för resor kortare än 50 mil tar vi tåget
- vi ställer krav på att våra leverantörer arbetar med miljö på samma sätt som vi gör
- vi integrerar miljöfrågorna i vårt utbud av produkter och tjänster.

Så kompenserar vi våra koldioxidutsläpp:

- vi har ett åtagande att varje år plantera minst 2 000 träd i VI-skogen
- från och med 2007 köper vi dessutom utsläppsätter från Svenska Naturskyddsföreningen för att kompensera de faktiska koldioxidutsläppen.

** KPA Pension väljer att utifrån ett livscykelperspektiv i tjänsteproduktionen kompensera även för personalens arbetsresor.*

Kontaktuppgifter

KPA Pension

Besöksadress: Östgötagan 90
Postadress: 106 85 Stockholm
Telefon: 08-665 04 00
Fax: 08-665 06 85
www.kpa.se

KPA Pension Kundservice

Privatpersoner: 020-650 500

Arbetsgivare

Kommunala företag: 08-665 48 60
Pensionsskuldfrågor: 08-665 06 80
Affärsstöd/Beräkning: 08-665 48 70

CSR-Ansvarig

Sofia Hagman
Telefon: 08-665 06 16,
0734-39 33 09
E-post: sofia.hagman@kpa.se

Miljöchef

Kerstin Grönwall
Telefon: 08-665 48 39,
0734-39 34 50
E-post: kerstin.gronwall@kpa.se

KPA Pension är det ledande pensionsbolaget i kommunsektorn. Sedan starten 1922 erbjuder vi våra kunder konkurrenskraftiga pensions- och försäkringslösningar.

Vi förvaltar cirka 50 miljarder kronor och har hand om pensionen för en miljon anställda i kommuner, landsting samt kommunala och privata företag.

KPA Pension är också pensionsbolaget som tänker ett steg längre. Vi vill ge våra kunder en trygg pension i en hållbar framtid. Därför tar vi ett aktivt samhällsansvar och placerar alla pensionspengar etiskt. Dessutom har vi en av branschens lägsta avgifter.

BESÖKSADRESS: ÖSTGÖTAGATAN 90, POSTADRESS: 106 85 STOCKHOLM
TELEFON 08-665 04 00, KUNDSERVICE 020-650 500, WWW.KPA.SE